

MUZEUL AGRICULTURII

DOCUMENTE DIN AGRICULTURA ROMÂNEASCĂ

mai 2013

5%

ROMÂNIA

MINISTERUL FINANȚELOR

CASA AUTONOMĂ DE FINANȚARE ȘI AMORTIZARE

IMPRUMUTUL REINTREGIRII DIN 1941

SUBSCRIPȚIA ȚĂRĂNEASCĂ

OBLIGAȚIUNE DE 1.000 LEI

Nr. 225401

Emisă în baza Decretului-Lege Nr. 2200/1941, care autoriză Ministerul Finanțelor să emită prin Casa Autonomă de Finanțare și Amortizare subscripția țărănească din Imprumutul Reîntregirii din 1941.

Imprumutul obținut din această subscripție se restitue în termen de cinci ani, socotiți dela 15 Decemvrie 1941.

Se va plăti în fiecare an câte o cincime din numărul obligațiunilor emise, trăgându-se la sorți, la data de 15 Decemvrie din fiecare an, prima tragere făcându-se la 15 Decemvrie 1942.

Obligațiunile ieșite la sorți se vor plăti cu 1.000 lei, la cari se va adăuga și dobânda de 5% pe an, socotită dela 15 Decemvrie 1941, până la data tragerii la sorți prin care obligațiunea se declară bună de plată.

Obligațiunile ieșite la sorți pentru a fi plătite în fiecare an iau parte la o a doua tragere la sorți, prin care se va acorda, la 2653 dintre ele, premii în inventar agricol, după cum urmează:

15 perechi de boi
500 premii de câte un plug
500 premii de câte o grapă
500 premii de câte o prășitoare
500 premii de câte o căruță
250 premii de câte un plug, o grapă, o prășitoare și o căruță
37 premii de câte o semănătoare
75 premii de câte o semănătoare de porumb
75 premii de câte o tocătoare manuală de sfeclă
75 premii de câte o tocătoare manuală de nutreț
36 premii de câte o vânturătoare
15 premii de câte un trior
75 premii de câte o batoză manuală de bătut porumb

2653 premii

MINISTRUL FINANȚELOR,

General N. Sc. Stoenescu

PREȘEDINTELE CASEI AUTONOME DE FINANȚARE ȘI AMORTIZARE,

Octav Oniceanu

Ghișeol de subscripție (semnătura și control)

N-rul de folio 5401

C. A. F. A. IMPRUMUTUL REINTREGIRII DIN 1941 C. A. F. A.

5% 5%

CONSILIUL JUDEȚEAN IALOMIȚA

Patrimoniul cultural național este un element determinant al identității noastre pe aceste meleaguri, constituindu-se adesea în valori istorice, artistice, arhitecturale, documentare, prea puțin studiate, cercetate şi aprofundate. Neglijarea acestor mărturii patrimoniale materiale şi spirituale, poate duce la dispariția unor dovezi reprezentative pentru ființa noastră națională. În acest sens, demersul nostru de astăzi - expoziția „Documente din agricultura românească” se înscrie într-o preocupare riguroasă a echipei de muzeografi, documentarişti, restauratori şi conservatori ai instituției noastre de a prezenta publicului, în special tinerilor, repere existențiale ale dăinuirii noastre pe aceste meleaguri. Preocuparea noastră poate fi privită şi într-un concept mai larg, ca mijloc de integrare europeană, ca multiculturalitate şi interculturalitate, în spiritul toleranței şi comunicării, muzeul devenind o formă de prezentare a unor tradiții şi obiceiuri, dar şi de informare şi dezbatere.

Subiectul acestei strădanii a început să fie din ce în ce mai mult prezent în cotidian, ajungând, într-un fel, la fiecare dintre noi şi interesând nu numai specialiştii, ci şi autoritățile locale sau centrale, care, din păcate, datorită constrângerilor financiare, pun pe ultimul loc salvarea patrimoniului național, istoric, artistic documentar, ceea ce poate duce la degradarea ireversibilă şi totală a unor mărturii culturale importante. În muzeu, fiecare exponat, fiecare plug, tractor sau căruță, fiecare piatră, fiecare hrisov, fiecare carte sau tablou, țesătură sau instrument poartă numele unei etape din istoria civilizației umane. Nevoia de informare, dorința de confruntări, curiozitatea, speranța descoperirii adevărului, precum şi alte motivații ne conduc spre muzeu.

Dintre toate timpurile verbului, prezentul este cel mai scurt, dar şi mai prețios. Este definitoriu pentru ca trecutul să mai aibă un viitor. Senzația pe care o are societatea noastră, pe care nu aş numi-o modernă, este că înaintează cu viteză către viitor, ca pe o autostradă, lăsând în urmă reperele noastre existențiale, culturale şi spirituale, profitând de cuceririle tehnologice, dar pierzând contactul cu natura, cu istoria, cu cunoaşterea propriei identități.

Preocupările oamenilor de ştiință, a specialiştilor din domeniu şi-au găsit rezonanța în eforturile UNESCO, îndreptate către salvarea moştenirii culturale a lumii.

În acest context, expoziția „Documente din agricultura românească” este o modalitate de a prezenta o moştenire culturală vie, ce păstrează amprenta autenticității şi originalității, aducând-o, astfel, în vizorul unei generații care are nevoie de fundamente culturale şi spirituale.

Manager Muzeul Agriculturii Slobozia,
Prof. dr. Gheorghe PETRE

Omul este o ființă inteligentă care își exprimă frustările și bucuriile prin limbaj. Această ființă are calitățile de a respecta și înțelege trecutul și frământare a găsirii răspunsului *de unde provine*, iar istoria este știința care unește aceste calități și frământări umane!

Istoria se bazează pe documente/mărturii diferențiate ca și tipologie: materiale și imateriale.

Documentul, ca și mărturie, face obiectul expoziției dedicată istoriei agriculturii românești de Muzeului Agriculturii.

Expunerea de față se dorește o incursiune ușoară în principalele momente ale unei științe care a fost pe nedrept lăsată doar în voia tehnologizării, uitându-se istoria ei umană.

Expoziția *Documente din agricultura românească* prezintă documente-mărturii ale istoriei agriculturii din România și dorește să descopere vizitatorilor istoria, similitudinile și evoluția acestei științe. Un punct important este prezentarea centrelor ialomițene de exploatare agricolă.

Istoria-trebuie să ne redescoperim plugarii care au făcut mult mai mult decât să lucreze pământul. Acum, mai mult decât oricând, istoria agriculturii din România cere obiectivitate și diversitate culturală. Reformele, revoluțiile, punctele de cotitură, decăderile și apogeurile trebuie regăsite și prezentate ca parte a unei cercetări istorice.

Similitudinile între unelte, utilitate, scop - cu toate că istoria agriculturii nu a fost liniară, prezentându-ne curbe interesante între apogeu și decădere, uneltele principale și-au păstrat atât utilitatea, cât și forma sau structura un timp îndelungat (de exemplu gropile de bucate sau de alimente, sisteme de depozitare, care sunt similare în majoritatea perioadelor istorice - *fig. 8, 9*)

Evoluția-se dorește a se prezenta treptele evolutive ale agriculturii, atât cât pot fi distinse, cu exemple prin etalarea unor obiecte cu caracter agrar.

Pentru ca expoziția să fie unitară în privința epocilor istorice ale agriculturii românești, publicul va descoperi exponate ale *Muzeului Agriculturii* Slobozia și ale **colaboratorilor noștri**: *Muzeul Județean de Istorie Ialomița* și *Serviciul Județean ale Arhivelor Naționale, Ialomița*.

Piesele sunt semnificative, ca și importanță, și sunt axate pe o continuitate, cu caracter agrar, a populațiilor din arealul României actuale, în general, și din arealul Câmpiei Române în mod special.

Andreea Panait
muzeograf

CE ESTE AGRICULTURA. CU CE SE OCUPĂ ASTĂZI:

Agricultura este ştiinţa, arta sau practica ce se ocupă cu procesul producerii de hrană vegetală şi animală, fibre, respectiv diverse materiale utile prin cultivarea sistematică a anumitor plante şi creşterea animalelor. Termenul de *agricultură* provine din cuvintele latineşti *agri* desemnând *câmp* şi *cultura* însemnând *cultivare*, în sensul de prelucrare mecanică şi chimică a solului pentru a fi apt pentru cultivarea plantelor.

Ramurile agriculturii sunt: **acvacultura**, care se ocupă cu creşterea plantelor şi a animalelor care trăiesc în apă, în special în mări şi oceane; **agrofitotehnia**, care se ocupă de cultura plantelor de câmp, a plantelor furajere şi a plantelor tehnice; **apicultura**, domeniu care se ocupă cu creşterea albinelor pentru obţinerea de miere şi ceară, având şi importantul rol de polenizare a plantelor aflate în zona de creştere a albinelor; **avicultura**, domeniu al agriculturii care se ocupă cu creşterea păsărilor; **horticultura**, care se ocupă cu selecţionarea şi creşterea legumelor, pomilor fructiferi, viei, arbuştilor fructiferi şi decorativi, florilor, plantelor ornamentale, plantelor tropicale şi a plantelor de seră; **moluscocultura**, care se ocupă de creşterea moluştelor, atât terestre, aşa cum sunt melcii comestibili, dar şi a moluştelor acvatice, aşa cum ar fi scoicile; **piscicultura**, care se ocupă de creşterea peştilor în diferite condiţii, dar şi în sistem industrial; **sericicultura**, care se ocupă de creşterea viermilor de mătase; **silvicultura**, care se ocupă cu studiul, creşterea, exploatarea şi protejarea arborilor ce formează pădurile, controlul şi protecţia faunei şi florei din păduri; zootehnia, domeniu care se ocupă de creşterea animalelor domestice, mai exact a mamiferelor de uscat domesticite, în scopul obţinerii de lapte, carne, lână şi piei sau blănuri[1].

MICĂ ISTORIE A AGRICULTURII ROMÂNEŞTI ŞI UNIVERSALE

Apariţia agriculturii:

Agricultura a început odată cu prima plantă îngrijită de om pentru alimentaţie, acum aproximativ 12 milioane de ani. A urmat lucrarea pământului, organizarea calendarului agrar, inventarea şi perfecţionarea uneltelor, evoluţia către industrializare, organizarea legislaţiei cu privire la agricultură, agricultura de laborator.

Preistoria:

Odată cu agricultura au apărut primele comunităţi sedentare, apoi primele oraşe. Iniţial, omul a folosit în agricultură unelte din os, piatră, bronz şi fier, perfecţionându-le continuu. Lucrul pământului a dus la domesticirea animalelor şi a inventării uneltelor potrivite creşterii lor.

---

[1] http://ro.wikipedia.org/wiki/Agricultur%C4%83;

În majoritate, agricultura era de tip casnic: pe lângă locuinţă, omul deţinea pământ cultivat doar pentru necesarul de consum propriu. Arheologia preistorică furnizează unele informaţii cu privire la organizarea socială din această epocă. Locuinţele de dimensiuni mari arată că unele populaţii neolitice trăiau în comunităţi de mai multe familii, organizate în clanuri. Locuinţa de grup implica probabil şi proprietatea comună a bunurilor, a terenurilor cultivate sau a celor rezervate vânatoarei, a produselor din vânat, precum şi a celor provenite din cultura cerealelor. Recoltele erau considerate bunuri comune ale membrilor clanului. Recunoaşterea dreptului de proprietate asupra terenurilor cultivate apare în epoca metalelor[2]. Descoperirile arheologice au mai dus la concluzia că în această perioadă se cultivau: mei, orz, grâu şi se practicau: pescuitul şi creşterea animalelor.

Istoria Antică:

Este caracterizată prin înmulţirea numărului comunităţilor. Acest lucru a provocat frământări violente. Pământul era miezul disputei. Grecii adoptau migrarea pe diferite coaste ale mărilor pentru formarea de noi oraşe (cum ar fi Tomis/Constanţa) întreţinute de comunităţi care se ocupau cu agricultura şi pescuitul. Astfel s-au răspândit noi practici agricole. Se cunoaşte că pământul era lucrat bienal sau trienal. Se cultivau cereale precum: orz, ovăz, grâu, mei. Pământul se lucra cu ajutorul calului ca şi mijloc de tracţiune sau prin forţa umană. Plugul era deja inventat. Se creşteau animale cornute, cabaline, păsări domestice. Acum se dezvoltă albinăritul, piscicultura, pomicultura, viticultura (cu toate că la început vinul era un produs preţios egal cu greutatea sa în aur, folosit mai ales ca medicament). Se cunoaşte că dacii erau crescători de animale, în general, mai ales oi, transhumanţa fiind uzuală şi datând cel mai probabil dinainte de perioada antică.

Epoca medievală. Renaşterea:

În această perioadă pământul aparţinea Bisericii Creştine. Acum se diferenţiază modul de obţinere a pământului între Apus şi Răsărit. Regii şi împăraţii obţineau pământ prin loialitatea lor faţă de Biserică (Apus) care îl împărţeau cu supuşii/vasali, ce aveau la rândul lor oameni privaţi de libertate sau liberi, care lucrau pământul. În răsărit pământul aparţinea voievodului care, la fel ca în Apus, opta pentru sistemul de senior[3] / vasal[4] , obţinând un fief[5] asupra unei feude[6] .

---

[2]http://www.ocpicluj.ro/istoric-cadastru-carte-funciara-cluj.php;

[3]Stăpân al unui domeniu asupra căruia îşi exercită şi unele atribute ale puterii de stat http://dexonline.ro/definitie/senior;

[4]Persoană care se supunea unui senior, având anumite obligaţii şi care primea în schimb o feudă http://dexonline.ro/definitie/vasal;

[5]În evul mediu drept de proprietate asupra unei feude, http://dexonline.ro/definitie/fief;

[6]Domeniu primit in stăpânire de un vasal de la seniorul său în schimbul recunoaşterii suzeranităţii seniorului, pentru faptul că ii păstra credinţă şi se obliga să-i presteze anumite servicii. http://dexonline.ro/definitie/feud%C4%83;

Pământul se lucra prin defrişarea sau incendierea pădurilor şi se planta nu mai mult de 2-3 ani pe aceeaşi porţiune; în documente era stipulat ca cel care lucrează pământul să se oblige să defrişeze parte nouă din pădure pentru plantaţie[7]. Depinzând de tracţiunea animală pentru lucrarea pământului se înţelege că oamenii erau crescători de animale şi în funcţie de timpul de dezvoltare al acestora, numărul loturilor plantate creştea sau scădea[8]. Se cultiva: grâu, mei, ovăz. (*fig.10*) Porcul era încă animal semidomesticit. Era ţinut în pădure, fiind adus lângă casă doar în perioadele de iarnă sau vânat. Acum apar legumele ştiute de noi astăzi: cartoful, roşia, ardeiul şi o nouă cereală: porumbul, dar şi cacaua, cafeaua, aduse toate din călătoriile şi noile cuceriri de pământ ale Imperiului Portughez din părţile Americii şi Arabiei. Cu siguranţă au fost gustate şi la noi ca fiind *fructe exotice*[9] , aduse cel mai probabil prin intermediul genovezilor prin porturile de la Marea Neagră şi Dunăre.

Domeniul feudal se constituie în Câmpia Bărăganului începând cu a doua jumătate a sec. XVI. Acum încep să ia fiinţă domeniile latifundiare laice sau ecleziastice. Aproximativ 40 % din documentele existente vorbesc de domeniul mănăstiresc provenit din danii. Din cauza unor evenimente nefaste pentru comunitate, prezente pe o perioadă îndelungată de timp, satele devin aservite[10] domnului sau boierului[11].

Epoca modernă:

Predomină proprietăţile latifundii[12] . Acum pământul începe să fie lucrat în culturi alternative. Odată cu industrializarea apar primele maşini în domeniul agriculturii. Apare locomobilul - folosit pentru punerea în funcţiune a diferitelor maşini agricole (cum ar fi batoza) şi primul tractor în lume. Toate aceste maşini au uşurat munca omului în lucrul pământului. În Câmpia Bărăganului existau culturi, dar nu pe arii întinse, pădurea ocupa o mare parte din teritoriu. Se creşteau animale domestice şi se pescuia. Forţa de muncă era asigurată de oameni liberi sau cei cu clacă[13] până la reforma agrară din 1864 când au devenit liberi. După reformă, ţăranii au ajuns să deţină 30% din terenul agricol, restul de 70% fiind încă deţinut de moşierime sau de stat[14].

---

[7]dr. Zeno-Karl Pinter, dr. Ioan Marian Ţiplic, "Prelegeri de Istorie Medie Universală, evul mediu timpuriu în europa şi orientul apropiat", apud http://arheologie.ulbsibiu.ro/publicatii/cursuri;

[8]Gheorghe Matei, Ocupaţiile locuitorilor din Câmpia Munteniei în secolele VIII-XI în Ialomiţa IV, Ed. Star-tipp, Slobozia 2003-2004, p. 227;

[9]n.n.;

[10]Subjugate; http://dexonline.ro/definitie/aservit;

[11]dr. Emilia Corbu, „Habitatul medieval ialomiţean în lumina primelor atestări documentare (I)" (p. 140-164) în „Ialomiţa III. Studii şi comunicări de istorie, arheologie, etnografie", Slobozia, 2000, p. 143;

[12]Plural, mare proprietate funciară particulară, moşie foarte întinsă, http://dexonline.ro/definitie/latifundiu

[13]Formă caracteristică a rentei feudale, constând din munca gratuită pe care ţăranul, fără pământ, era obligat să o presteze în folosul stăpânului de moşie, http://dexonline.ro/definitie/clac%C4%83;

[14]http://ro.wikipedia.org/wiki/Reforma_agrar%C4%83_din_1864;

La începutul secolului al XIX-lea legislaţia în domeniu era puţină şi disparată, dar există un număr de documente dat de autorităţi către mulţime, de exemplu: în zona Câmpiei Bărăganului, autorităţile informează cu privire la adoptarea de noi culturi - cum ar fi susanul; reglementări privind pescuitul; cerea statistici privind animalele, păsările sau cerelalele prezente, respectiv cultivate într-o anumită zonă; înştiinţa despre regulile de pescuit şi cantităţile permise a fi pescuite; îndemna la construirea de râşniţe etc. (*fig. 11, 12*)

Acum se realizează unirea Principatelor Române. Apar primele şcoli de agricultură care vor asigura viitori specialişti în domeniu, instituţii care încep o colaborare cu alte şcoli de profil din străinătate[15]. După 1863 apare prima şcoală superioară de agricultură[16].

1877- sfârşitul războiului de independenţă, Principatele Unite Române devin Regat. Legislaţia se intensifică şi se regularizează, se întrevede o lege agrară care va fi un subiect de dispută între partidele politice până după cele două războaie mondiale.

1914-1916 - agricultura domina producţia internă. Avea cea mai importantă contribuţie la formarea venitului naţional. În Ialomiţa exista o preocupare pentru introducerea uneltelor şi maşinilor agricole performante, dar numărul acestor va fi mic raportat la suprafaţa agricolă[17].

1916-1918 - perioada beligerantă a României din cadrul primului război mondial. Armata a fost susţinută prin produse agricole, ţăranii au luptat cu speranţa că vor avea pământ. Cu puţin înainte de ocupaţia germană s-au distrus benevol obiective cu caracter agricol[18], pentru a nu intra în posesia ţării inamice.

Reformele agrare ale începutului de secol XX au transformat România, în urma redistribuirii masive a moşiilor, dintr-o ţară dominată de mari latifundii, într-un stat cu economie agrară preponderent ţărănească. Au deschis calea pătrunderii şi consolidării relaţiilor capitaliste în agricultură.

Epoca contemporană:

Este caracterizată prin densitatea mică a populaţiei şi evident lipsa forţei de muncă[19].

După 1918, respectiv după unirea României s-au realizat exproprieri în etape, pentru împroprietărirea ţăranilor. Exploatarea pământului se făcea pe suprafeţe mai mici, simţindu-se nevoia unor asociaţii agricole ce vor fi înfăptuite de altfel, sub regele Carol II, aşa numitele „Cete de Plugari".

---

[15] Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, „Activitatea Şcoalelor de agricultură până la 1924", Buc. 1925, p. IX;
[16] Ibidem, p.VI;
[17] Alexandru Vlădăreanu, „Judeţul Ialomiţa în perioada neutralităţii (1914-1916)" in „Ialomiţa III. Studii şi comunicări de istorie, arheologie, etnografie", Slobozia, 2000, p. 191;
[18] Un bun exemplu este Moara Fucrea pe locul căreia se află amplasat Muzeul Agriculturii;
[19] Populaţia fiind afectată de decesul din timpul războiului a părţii bărbăteşti;

Acestora li se asigurau semințe de calitate şi maşini agricole performante, cu condiția ca recolta să fie comercializată numai în cadrul asociației.

1945-instaurarea comunismului prin lovitură de stat. Se aplică o nouă reformă agrară. Apar SovRom-urile – societăți mixte româno-sovietice, cu scopul oficial de a gestiona recuperarea datoriilor României față de Uniunea Sovietică, care vor funcționa până în 1956. Cu toate că aceste societăți au fost în marea lor majoritate înființate în domeniul comerțului, amintim de SovRom Tractor, care s-a ocupat cu producerea de tractoare şi maşini agricole după modelul rusesc. Se şcolarizează noi specialişti în URSS şi se înființează SMT-urile – Stațiuni de Maşini şi Tractoare, care prin Centrele Mecanice grupau tractoarele pe Brigăzi şi care, mai apoi, vor deveni SMA-uri - Stațiuni de Mecanizare Agricolă. Se pregătea de fapt colectivizarea, prin care pământul ajungea în grija statului. Odată încheiată colectivizarea, pământul a fost împărțit astfel: expropriat de la moşieri-în asociații de tip GAS - Gospodării Agricole de Stat, care se vor numi mai târziu IAS–uri - Întreprinderi Agricole de Stat şi colectivizat, mai mult cu forța, de la micii proprietari, organizat în CAP-uri - Cooperative Agricole de Producție. În Câmpia Bărăganului agricultura se va efectua intensiv şi pe suprafețe mari, dar statisticile producției erau, de cele mai multe ori, cu date neveridice. Tot în această perioadă se organizează un mai mare sistem de irigații, în bine ştiutul tip comunist al megalomaniei.

1946-1947- foametea. Fenomenul, se ştie, că a fost provocat de ocupația sovietică. Pământul a rodit, dar nu destul, iar puțina recoltă a fost confiscată, inclusiv cantitatea necesară însămânțării. A urmat o foamete cruntă, cu mii de morți. Cea mai afectată parte a țării a fost Moldova.

Istoria Actuală:

1989-Revoluția. Trecerea României de la regimul comunist la cel democratic. CAP-ul şi IAS-ul se dizolvă ca şi tip de asociație. Pământul revine la vechii proprietari, mici sau mari. Reapar fermele private.

2007- intrarea României în Uniunea Europeană. Se raliază legislația agrară românească la regulile general adoptate de țările membre.

Se pune accent pe puritatea raselor animaliere şi cerealiere şi pe sistemul ecologic de creştere şi producere a animalelor şi a plantelor. Specialişti bine pregătiți există, dar pentru şcolile cu profil agricol nu se mai optează prea mult. Sistemul de irigații este afectat de distrugeri şi abandon, fiind nefuncțional în proporție de 90%. Apare ideea de proiect cu finanțări din afara statului român; pământul poate fi deținut şi de persoane de alte cetățenii. Se simte nevoia de înființarea unor asociații care să reprezinte micii proprietari.

---

[20]Conform documentului „Darea de seamă asupra organizării şi funcționării cetei de plugari dela Mânăstirea", colecția Ion Nistor;

[21]Vechii specialişti au fost închişi, ucişi sau reprofilați forțat; n.n.;

Exploatarea pământului se realizează prin adoptarea de noi tehnologii de laborator şi prin mecanizare de sorginte străină, de chiar două ori pe an. Uniunea Europeană întrevede potenţialul agrar al României şi subvenţionează agricultura, la fel şi statul român, dar mult mai timid. Criza afectează agricultura în aceeaşi măsură ca şi în celelalte sectoare.

Pe viitor sperăm să se pună mai mult accent pe capacitatea agrară a României.

Paradox: tehnologizarea agriculturii ia amploare în România, există specialişti, dar criza, privită aici ca frământare a istoriei, readuce omul în situaţia de a adopta vechea formă de agricultură: casnică, de consum propriu; lipsa banilor duce la utilizarea vechilor maşini şi unelte ale începutul de secol XX. (*fig. 13, 14*)

CALENDARUL AGRAR. CUTUMELE [22]

Calendarul agrar este concentrat pe punctele importante, momentelor propice de desfăşurare a agriculturii, pe parcursul anului astronomic, în creşterea animalelor domestice respectiv în desfăşurarea procesului evolutiv semănat~recoltat al plantelor de consum. "*Pentru locuitorii satului tradiţional, timpul avea valoare lucrativă. El era intim legat de întâmplările şi evenimentele derulate în viaţa lor (ocupaţii, preocupări) sau în natură (bioritmurile plantelor, animalelor şi păsărilor). De aici derivă denumirea sărbătorilor precum şi îndeletnicirile lor principale: agricultura şi păstoritul, din care s-au născut un calendar agrar şi unul pastoral. Celelalte activităţi rurale (pomicultura, viticultura, apicultura, pescuitul etc.) s-au suprapus, în general, peste cadrele de timp fixate de agricultori şi de crescătorii animalelor.*"[23]

Prin observaţie omul şi-a organizat o repartiţie temporală a momentelor agrare importante, în funcţie de solstiţii şi echinocţii, peste care s-au suprapus mai târziu sărbătorile creştine[24].

Cutumele erau metodele de transmitere a mărturiilor asupra dreptului de proprietate şi erau funcţionale dinaintea apariţiei documentului scris. Cutuma era legea obştii săteşti, obiceiul pământului, gura satului şi cu siguranţă era legată şi de pământ şi de dreptul de proprietate.

[22]Sg. in vechiul drept - obiceiul pământului. Normă de drept consfinţită printr-o practică indelungată: consuetudine, obicei; http://dexonline.ro/lexem/cutumă/14683;

[23]Vasile Pistolea, „Unităţi de timp in calendarul popular: Anotimpurile anului", apud www.agoracrestina.ro;

[24]Exemplu: in zona Bărăganului anul agrar debuta la 9 martie odată cu sărbătoarea religioasă a celor 40 de Mucenici din Sevasta, atunci se incepea aratul ogoarelor;

Blestemele - înainte de actul scris şi imediat după inventarea acestuia se foloseau aceste tipuri de constrângeri pentru reţinerea locurilor de proprietate. Cel mai des întâlnit blestem este cel al pământului: dacă nu spuneai adevărul pământul te blestema. Se mai ştie de blestemul *cu brazda în cap* la hotare: în faţa întregii comunităţi (obşti săteşti) martorii luau o brazdă de pământ, o puneau pe cap, chemându-şi singuri *blestemul pământului*, dacă nu vor spune adevărul despre cel căruia îi aparţinea bucata de pământ . Se cunoaşte că martorii se duceau la forurile de judecată cu traiste pline cu pământ în spate sau pe umeri sau cu pământ în mâini sau în poală din acelaşi motiv arătat mai sus.

Cartea de blestem este parte a unui document oficial, emis cu scopul unei acţiuni de cercetare la faţa locului în vederea stabilirii proprietarilor de drept; asimilează un imaginar religios centrat pe moartea damnată . Apare în formula judiciară de prin sec. al XVII-lea, ca o necesitate într-o perioadă în care *obiceiul pământului* (cutuma) era aplicat defectuos.

Agricultura şi istoria scrisă

Încă de la începuturile istoriei scrierea a fost în conlucrare cu agricultura. Acte contabile, acte de proprietate, emise în acord cu legile vechi şi noi, de forurile înalte ale statului au circulat şi au fost păstrate. Acest sistem de amintire a locurilor, evenimentelor şi oamenilor, prin documentul scris, a ajutat la dezvoltarea agriculturii.

CENTRE IALOMIŢENE DE EXPLOATARE AGRICOLĂ

Preistorie. Evul mediu. Renaştere

În zona Ialomiţei se distinge *Cultura Gumelniţa* (cca. 4600-4200 î.Hr.). Un punct de interes este Popina Borduşani care prin inventarul arheologic scos la lumină s-a dovedit că aici exista o comunitate ce se ocupa cu pescuitul intensiv, produsele fiind folosite atât pentru consum, şi confecţionarea uneltelor cât şi pentru comerţ. Tot aici s-a mai descoperit că plantau cereale pentru consumul propriu: grâu, mei şi orz.

---

[25]Gh. F. Ciauşanu "Superstiţiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi şi noi", Ed. Saeculum I.O., Buc. 2007, p 23, apud Antoaneta Olteanu, "Reprezentări ale spaţiului în credinţele populare româneşti", Ed. Paideia, 2009, p 30;

[26]Vasile Cărăbiş, „Satele de moşneni din Valea Jaleşului – Contribuţii istorice", Ed Scrisul Românesc, Craiova, 1976;

[27]Gheorghe Cronţ ş.a., Acte judiciare din Ţara Românească: 1775-1781, Ed. Acad Rep. Socialiste Române,Buc, 1978, p. 40-788, apud Dr. Laura-Eveline Bădescu , "Cutumă şi cenzură în îndreptările legislative ale secolului al XVIII-lea. Cărţile de blestem";

[28]Dr. Laura-Eveline Bădescu , "Cutumă şi cenzură în îndreptările legislative ale secolului al XVIII-lea. Cărţile de blestem", apud http://www.cultura.postdoc.acad.ro/cursanti/laura-eveline%20badescu.pdf;

[29]Primele scireri au apărut ca urmare a unei nevoi de organizare a unei evidenţe contabile a alimentelor în *„O istorie a lumii în 6 pahare"*, Tom Standage, editura House of Guides, 2008, pag. 23, apud Andreea Panait Documente în scriere chirilică din patrimoniul MNA, Anuarul Muzeului Literaturii Române, an I , Ed. Alfa, Iaşi, 2008, p. 106;

Satele din zona de câmpie erau organizate, înainte de domeniul feudal până în a doua jumătate a secolului al XVI-lea, din vatra satului şi locurile de pe lângă vatra satului: livezi, vii, păduri, mori, prisăci etc. Cele situate preponderent lângă apă aveau vatra satului grupată, iar în imediata apropiere - sursele cu peşte. Satele aflate de-a lungul apei Ialomiţei şi a Bălţii Ialomiţei se ocupau cu pescuitul, favorizate de reţeau hidrografică.

Oraşul de Floci era cunoscut în perioada medievală ca un punct terminus al unui drum comercial ce lega oraşele Transilvaniei de zona gurilor Dunării. Oraşul era cel care comercializa lână, dar şi mari cantităţi de peşte (are pe amprenta sigilară un peşte), ceea ce denotă că în zonă pescuitul era un domeniu principal de ocupaţie.

Ferme. Moşii. Personalităţi marcante

Ferma model Perieţi. Aureliu Popescu

Prima din România şi cea mai mare fermă producătoare de seminţe pentru legume şi flori din estul Europei. Este vorba despre Ferma Model de la Perieţi, judeţul Ialomiţa, înfiinţată de Aureliu Popescu - licenţiat la Şcoala de Studii Economice din Londra (1923), bursier până în 1929 al Fundaţiei Rockefeller la Universitatea Columbia din SUA.

În călătoriile sale, Aureliu Popescu s-a documentat temeinic asupra felului cum se făcea agricultura în ţări ca Franţa, Anglia, Germania, Danemarca, Olanda sau Bulgaria. În 1934 s-a căsătorit cu Lelia Urdărianu, descendentă a familiei Stoianovici - Poenaru Bordea şi moştenitoare a unui domeniu de 390 de hectare din Perieţi, Ialomiţa. Popescu va renunţa la cariera de funcţionar public şi va întemeia o fermă producătoare de seminţe de legume şi flori, pe domeniul moştenit de soţia sa.

Ferma-experiment. Ferma model

Legumicultura românească de la acea vreme se baza în mare măsură pe seminţe importate, iar abordarea metodică, ştiinţifică, aproape că nu exista. Cam la fel stăteau lucrurile şi în horticultură: existau soiuri corcite, nepotrivite, seminţe neconforme regulamentelor ştiinţifice. Astfel, ia fiinţă Ferma de la Perieţi, prima fermă horticolă producătoare de seminţe de legume şi flori din România. Instituirea fermei s-a făcut pe principiile lui Aureliu Popescu care ţinea o strânsă colaborare cu Institutul de Cercetări Agronomice din Bucureşti, cu Staţiunea de Cercetări Agronomice de la Mărculeşti-Ialomiţa şi cu ferme de prestigiu din Occident. În acest scop a cumpărat maşini agricole de ultimă generaţie şi a construit incintele fermei după schiţele soţiei sale.

Pământul a fost împărţit în parcele delimitate cu garduri şi perdea de salcâmi şi de terenuri virane, pentru evitarea influenţării reciproce a soiurilor de seminţe. A construit diguri înalte contra inundaţiilor şi a pus la punct un sistem de irigaţii care aducea apă din râul Ialomiţa. A întreprins ameliorarea soiurilor prin cercetare migăloasă şi de lungă durată, folosind seminţe importate, dar şi locale. Controlul calităţii seminţelor era atent efectuat.

Ferma cu circuit închis - nimic nu se pierde totul se consumă.

Produsele care nu treceau de controlul calităţii erau folosite ca hrană pentru animalele crescute la fermă: porcii din rasa York, vacile din rasa Siementhal, caii şi boii folosiţi la munca zilnică care asigurau la rândul lor îngrăşământul. În 1947 faza de experiment s-a încheiat cu succes. Astfel s-a ajuns la următoarea concluzie: legumele cu randament maxim în Bărăgan erau ceapa, prazul, spanacul, salata, dovleceii, pepenii galbeni, mărarul, porumbul de masă şi plantele furajere; spre deosebire de acestea, fasolea de grădină, castraveţii, sfecla de masă, ridichile negre de iarnă sau bamele aveau nevoie de îngrijiri speciale şi de irigaţii.

Ferma Perieţi - Fermă Model.

Era unica întreprindere complet utilată pentru producerea, selecţionarea, ameliorarea şi curăţirea seminţelor de legume şi flori din România, fiind capabilă să satisfacă mai mult de jumătate din nevoile ţării. Organizată pe criterii ştiinţifice, ferma de la Perieţi a ajuns să producă 80 de soiuri de seminţe. Aici s-au elaborat studii şi au fost promovate experimente şi culturi comparative, din lumea agricolă europeană, împreună cu Institutul de Cercetări Agronomice al României şi cu alte institute[30] (*fig.15*). Astfel i se alocă titlul de Ferma Model Perieţi[31] (*fig 16*).

Efectul producţiei autohtone de seminţe se observă în efectul asupra preţurilor. Dacă un kilogram de seminţe de ceapă din Bulgaria costa şase mii de lei, Ferma de la Perieţi vindea aceeaşi cantitate cu trei mii, iar calitatea era superioară.

Influenţa în viaţa socială.

Ferma avea 70 de angajaţi permanenţi, iar numărul zilierilor se ridica la circa 300. Salariaţii erau plătiţi generos şi aveau asigurate mâncarea şi cazarea; zilierii primeau cu regularitate hrană la locul de muncă.

Aureliu Popescu a înfiinţat un cămin cultural la Perieţi unde se predau lecţii de agricultură ştiinţifică ţăranilor; a cumpărat echipamente agricole pe care le-a revândut, la preţuri modice şi în rate, localnicilor; a pietruit drumuri comunale; a construit poduri; a amenajat un dispensar; a înzestrat copiii din comună cu manuale, îmbrăcăminte şi haine.

---

[30]Cum ar fi Institutul Pasteur;

[31]Vezi Monitorul Oficial, partea IA, nr. 273 din 25 noiembrie 1946, p. 12165;

Lasă prin testament ferma fiicei sale, Ileana Stoianovici, cu rugămintea de a continua munca sa. (fig.18)

Sfârşitul Fermei Model Perieţi: 10 martie 1949 - ferma este naţionalizată.

În procesul-verbal întocmit cu această ocazie se menţionează la capitolul "inventar mort" 101 utilaje: tractoare Lanz Bulldog, pluguri şi boroane Rud Sack, pluguri Melichar, secerători-legători şi cositoare I.H.C., batoze Hofherr şi Stahl Lanz, selectoare Hofherr şi Petkus, motoare Ganz, Rieger şi Siedling, camioane etc. La categoria "inventar viu", se menţionează un număr de 538 animale şi păsări.

Acuzat că a importat din SUA seminţe ca să le aclimatizeze în România, Aureliu Popescu este condamnat la 3 ani de temniţă în data de 23 decembrie 1959. Întemeietorul Fermei Model Perieţi a fost hărţuit de autorităţi şi după eliberare. Avea să se stingă din viaţă la 1 martie 1967.

Astăzi

Reintrată în posesia bunurilor confiscate de către regimul comunist de la familia sa, d-na inginer agronom Ileana Stoianovici, a avut generozitatea să doneze Muzeului Agriculturii incinta Fermei Model, formată din 18 imobile.
Ferma de la Perieţi a fost recunoscută ca monument de istorie agrară din România, de către Ministerul Culturii în anul 1996, la peste 60 de ani de la înfiinţare.

Momentan se află într-un regim de restaurare aprobat de Ministerul Culturii cu scopul de a fi deschisă pentru public.

Aurelian Pană. Moşia Frăţileşti.

Născut la 20 septembrie 1880, în comuna Marsilieni, judeţul Ialomiţa, într-o familie cu origini în Braşov, Aurelian Pană urmează cursurile Facultăţii de Ştiinţe Sorbona, Paris, fiind licenţiat în 3 materii: botanică, zoologie şi geologie. În 1934 întreprinde o călătorie de documentare în Statele Unite ale Americii cu scopul de a studia cultura de porumb. Revenind în ţară cu noi cunoştinţe cultivă această plantă cu mult succes în Bărăgan şi Balta Ialomiţei. Va fi delegat de Ministerul Agriculturii şi Domeniilor pe lângă Direcţia Porturilor în vederea construirii de silozuri. În 1939 va ajunge membru în Consiliul Permanent al Agriculturii şi membru al Institutului de Ştiinţe Sociale al României în secţia agrară şi a cooperaţiei. A fost Preşedinte al Academiei de Agricultură şi Preşedinte al Sindicatului Agricol Ialomiţa.

A folosit primele combine din România pe moşia sa de la Frăţileşti.

Influenţa în viaţa socială

A donat o clădire pentru şcoala din comuna Frăţileşti, judeţul Ialomiţa pe care a echipat-o cu toate cele necesare, inclusiv cu aparatură. A asigurat transportul zilnic al copiilor angajaţilor la şcoală. A publicat: *Agricultura în Statele Unite ale Americii*, *Studiu asupra Câmpiei Române*, *Studiu de geofozică „Valea Călmăţuiului"*.

A fost decorat în mai multe rânduri, evidenţiindu-se: Meritul Agricol în grad de comandor (iun.1932). A fost numit Ministru Subsecretar de Stat în cadrul Ministerului Agriculturii şi Domeniilor (1941) iar din august 1942 până în iulie 1943 a îndeplinit funcţia de Ministru al Agriculturii şi Domeniilor. Pentru toate aceste funcţii a refuzat remuneraţia pe care a vărsat-o în caseta ministerială pentru a ajutora funcţionarii ministerului.

1946- moşia Frăţileşti devine Ferma Model Frăţileşti.

Fiind în cabinetul ministerial al regimului Antonescu, în anul 1949 a fost „arestat şi judecat într-un lot de *criminali de război*, fiind condamnat la ani grei de închisoare, degradare civică şi confiscare a averii. Capul de acuzare a fost *introducerea şi încurajarea unei plante necunoscute şi inutile ţării noastre:* SOIA[32] . Trece în nefiinţă la data de 4 mai 1951, la închisoarea Gherla, fără să i se îndeplinească ultima sa dorinţă: să fie incinerat, cenuşa să fie amestecată în pământul Bărăganului şi pe acel loc să se semene grâu[33].

Astăzi

Ferma Model Frăţileşti nu mai există. Puţinele incinte rămase în picioare, într-o degradare avansată, s-au refăcut, dar scopul lor a fost schimbat: Ferma Model a devenit Mănăstirea Frăţileşti.

Dumitru N. Seceleanu. Ferma Mărculeşti

A patra generaţie de Seceleni, oieri de neam care au coborât în Vechiul Regat, Dumitru N. Seceleanu a început afaceri, pe cont propriu în domeniul agriculturii, în 1888 când ia în arendă moşia Iazu din Ialomiţa. Prin vigilenţă a mărit numărul pogoanelor exploatate de la 8000 la 75000. A avut în grijă moşiile Călăraşi-Licheşti, Bucu, Mărculeşti, Slobozia. A cultivat grâu înregistrând un succes incontestabil. După numeroase încercări constată că Bărăganului i se potriveşte un soi de grâu oltenesc selecţionat. S-a ocupat de creşterea animalelor. Avea o herghelie de 400 de cai, cu armăsari de reproducţie. După mai multe încercări a ajuns la concluzia că oaia ţigaie este cea mai potrivită pentru clima Câmpiei Române (înainte de primul război mondial avea în jur de 16000 de capete). Observând că vacile din Ialomiţa nu au o producţie mare de lapte, aduce vaci englezeşti rasa Jersay şi aclimatizează aici cu succes rasa vacilor moldoveneşti. Rasa suină la care se opreşte ca fiind propice este Mangaliţa pe care o va creşte la moşia Cioroiu ajungând la 1500 de capete. S-a interesat şi de creşterea albinelor. Pentru cei 300 de stupi a alocat cca. 190 de pogoane de pădure de salcâm, lucernă, trifoi, hrişcă, floarea-soarelui, melisă, mătăciune etc.

---

[32]Decizia penală nr. 123 din 19 ian. 1949;
[33]Textul respectă întocmai manuscrisul întocmit de ing. Cornel A. Pană- fiul lui Aurelian Pană.

A dezvoltat *sericicultura (*fig a*)* care se ocupă cu creşterea viermilor de mătase, practicată la noi în mod sporadic, pe care o scoate la lumină. După mai multe vizite în diferite ţări din lume, a construit un sistem de irigaţii prin colectarea izvoarelor subterane într-un puţ adânc de peste 40 de metri, apă pe care o va încălzi cu puterea unei pompe Delta, care în afară de irigarea celor 200 de pogoane de grădină producea lumină electrică necesară fermei. Astfel a mărit întreit recolta de legume.

Activitatea socială:

Pune bazele primului sindicat agricol din Ialomiţa în anul 1894. Întemeiază ateliere pentru şcolarizarea fetelor care învăţau să ţeasă covoare, gospodăria, vopsitoria, prepararea mătăsii. Întemeiază o şcoală de agricultură la Mărculeşti cu numeroase facilităţi pentru personal şi elevi. (*fig. 19, 20*)
Se oferă să crească 100 de orfani de război.
Se stinge în anul 1932.

fig a

1.

3.

2.

1. Râşniţă cu frecător, formată din două piese, folosită la prepararea făinii. Perioada: neolitic, localitate Ciulniţa, jud. Ialomiţa; nr. inv. MJIL: 3305
2. Topoare de silex pentru defrişat. Perioada: Eneolitic, Cultura Gumelniţa, localitate Popina Borduşani, jud. Ialomiţa; nr. inv. MJIL: 6829, 6830
3. Plantator din corn, perioada: Eneolitic, Cultura Gumelniţa, localitate Popina Borduşani, jud. Ialomiţa; nr. inv. MJIL: 5444

4. Document pe pergament datat 7140 (1632), prin care Leon Tomşa voievod întăreşte lui Stoica postelnic ocini, vecini şi ţigani în Urdari, Şişeşti, Dragomireşti, Bălboşi; nr. inv. MNA: F.S.326

FERMA MODEL „PERIEȚI"

PRIMA FERMĂ HORTICOLĂ PRODUCĂTOARE DE SEMINȚE DE LEGUME ȘI FLORI DIN ROMÂNIA

5.

Adresa Poștală: FERMA PERIEȚI, COM. PERIEȚI
OFICIUL SLOBOZIA, — JUD. IALOMIȚA

TELEFON PRIN SLOBOZIA ȘI COM. PERIEȚI

Produce: SEMINȚE DE LEGUME — ELITE — SELECȚIUNI — AMELIORARI — SEMINȚE DE FLORI — CEPE DE LALELE.
CRESCATORIE: VACI SIEMENTHAL — PORCI YORK — OI MERINOS

Aureliu Ion Popescu
București
Str. Calomfirescu No. 13
TELEFON 4.24.88

București ....19....
Perieți

6.

7.

5. Ferma Model Perieți, antet; nr. inv. MNA: F.S.1188
6. Ferma Model Frățilești, fotografie relizată după placă fotografică, nr. inv. MNA: P.21
7. Moșia Slobozia, proprietar D. N. Seceleanu, o mașină de treierat la lucru; nr. inv. MNA: FSD.32

Ferma Mărculeşti, cu peste 5000 ha de teren agricol, islaz şi pădure, adevarată podoabă a agriculturii ialomiţene, a fost bombardată de germani în timpul primului război mondial. La fermă s-a instalat un lagăr pentru prizonierii francezi şi englezi pe care Seceleanu îi va folosi la treburile moşiei, asigurându-le o plată.

După instaurarea comunismului ferma intră în componenţa IAS Ograda funcţionând cu acelaşi scop, dar după noi reguli.

Astăzi

Lăsată în paragină, după desfiinţarea IAS-ului din care a făcut parte, ferma a fost parţial vândută, parţial înapoiată urmaşilor familiei Dumitru N. Secelanu.

Nicolae D. Cornăţeanu. Moşia Ghimpaţi.

A fost profesor universitar, doctor în ştiinte agricole, deputat, preşedintele Societăţii Inginerilor Agronomi din România, ministrul Agriculturii si Domeniilor, membru de onoare al Academiei de Ştiinţe Agricole şi Silvice.

În judeţul Ialomita a avut moşie la Ghimpaţi unde a pus în practică, în mediul arid al Bărăganului, ceea ce a predat în sistemul universitar. A frecventat Şcoala Superioară de Agricultură de la Herăstrău, absolvind-o ca şef de promoţie. A obţinut din partea Ministerului Agriculturii, o bursă în străinătate înscriindu-se în 1923 pentru doctorat la Hochechule für Boden Kultur din Viena. A ales ca temă a tezei de doctorat: „Importanţa şi rentabilitatea creşterii vitelor în România, după reforma agrară'' drept pentru care în anul 1925 obţine titlul de doctor în ştiinţe agricole. Din anul 1927, o echipă condusă de Nicolae Cornăţeanu, în cadrul Secţiunii de Economie Rurală a Institutului de Cercetări Agronomice a României (ICAR), a iniţiat cercetările de economie rurală, agroalimentară şi agrară, într-o formă organizată instituţional. În 1935 a obţinut bursa Fundaţiei Rockfeller şi timp de un an a studiat organizarea agriculturii americane din marile regiuni agricole. Din 1936 a fost numit profesor universitar la facultatea de Agronomie din Bucureşti. A fost ales preşedinte al Societăţii Inginerilor Agronomi din România. A făcut parte din Comitetul de redacţie al revistei „Viaţa agricolă", a contribuit la editarea „Calendarului ţăranului". S-a axat pe educaţia agricolă a ţăranilor. A scris numeroase studii, articole, referate ştiinţifice şi manuale universitare. A ocupat funcţia de Ministru al Agriculturii şi Domeniilor în 4 guverne pe perioada anului 1939. În această calitate a dat o nouă organizare ministerului, luptând pentru diminuarea birocratismului, desfiinţând o serie de funcţii şi oficii total neeconomice. A făcut o lege pentru apărarea agriculturii. A înfiinţat obşti experimentale care au dat rezultate foarte bune, în baza cărora ţăranii au putut aplica asolamente raţionale în agricultură.

După instaurarea comunismului în România, Nicolae Cornăţeanu a fost găsit vinovat de a fi fost ministru al agriculturii. A fost arestat în 1950 fiind eliberat din închisoarea din Aiud abia în 1955. În perioada 1957-1958, a lucrat la Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare Agricolă (INCDA) Fundulea în calitate de coordonator în domeniul economiei agrare. În 1966 a fost ales membru de onoare al Academiei de Ştiinţe Agricole şi Silvice.
Moare la 23 octombrie 1977.

În memoria sa, Colegiul Agricol din Tulcea a primit numele „Nicolae Cornăţeanu".

Ion Nistor

Inginer agronom, ataşat al Delegaţiei Române din Paris, a studiat la Colegiului Agricol din S.U.A. la insistenţele Prinţului Bibesco.

Este a treia generaţie a familiei de oieri Nistor coborâţi de prin părţile Transilvaniei şi stabiliţi în zona Dobrogei. La sfârşitul primului război mondial a fost numit la misiunea militară română din cadrul Ambasadei din Paris unde şi-a început studiile universitare. A fost trimis să studieze la Universitatea din Winsconsin. A făcut studii de hidroamelioraţii cu scopul de a le aplica în Lunca Dunării, a făcut cursuri de agronomie şi de creşterea vacilor. În 1922 a fost numit directorul Fermei Regale de la Mânăstirea, jud. Ilfov. A înfiinţat Sindicatul de îndiguiri Surlari-Dorobanţi pentru îmbunătăţirea solului în scopul exploatărilor agricole. Astfel au fost redate culturilor agricole cca. 5000 de hectare. Era adeptul necesităţii unei noi reforme în ceea ce priveşte munca oamenilor în agricultură. A organizat *Cetele de plugari* prima fiind la moşia regală Mânăstirea. Acestea erau primele asociaţii agricole a micilor proprietari de pământ şi a crescătorilor de vaci de lapte. Fiind astfel organizaţi, membrii aveau mai multe avantaje: folosirea unor utilaje moderne şi eficiente în lucrarea pământului, munca în comun – mâna de lucru, procurarea de seminţe de calitate superioară şi vânzarea produselor la un preţ bun în cadrul asociaţiei. Aceste asociaţii au funcţionat la: Vărăşti (comună care aparţinea atunci de jud. Ialomiţa), Moşneagu, Făurei, Coconi etc. A contribuit la aclimatizarea unei noi rase de vaci de lapte: vaca olandeză. A iniţiat Organizaţii de Tineret pentru ca tinerii să înveţe agricultură. Astfel, a înfiinţat cămine culturale pentru fiii de ţărani şi o şcoală de agronomie care deţinea o fermă unde se punea în practică ce învăţau. (*fig. 21*, *22*)

A publicat: broşura „Ce este laptele", „Instrucţiuni pentru constituirea Asociaţiilor Agricole", diferite articole în revistele de specialitate. Traduce din limba englezo-americană în română, diferite articole şi cărţi importante de agricultură.

A fost angajat al fermelor Armăşeşti, Băneasa şi al Primăriei Bucureşti (s-a ocupat cu grădinile din jur pe care le deţinea oraşul).

În 1956 suferă un atac cerebral cu urmări grave.

Moara Fuerea. Familia Georgescu-Fuerea

Slobozia la sfârşitul secolului XIX era o comună care, aşezată strategic şi având punct de cale ferată, era o atracţie pentru agricultori. De aici se organiza comerţul cu grâne.

Familia Georgescu-Fuerea a înfiinţat un atelier de maşini agricole şi o moară în Slobozia pe care a dezvoltat-o construind o uzină electrică pentru asigurarea funcţionării moşiei, mai multe depozite; clădiri şi locuinţe pentru muncitori, ajungând să se întindă pe 5 Ha. Astfel, *Moara Fuerea* a ajuns să fie a doua ca importanţă din România. Familia Georgescu-Fuerea devenise producătoare, prelucrătoare şi exportatoare de grâne, făină şi produse de panificaţie. Slobozia s-a dezvoltat şi graţie morii. Clădirea principală a morii se afla pe spaţiul alocat astăzi Muzeului Agriculturii. (*fig. 23*)

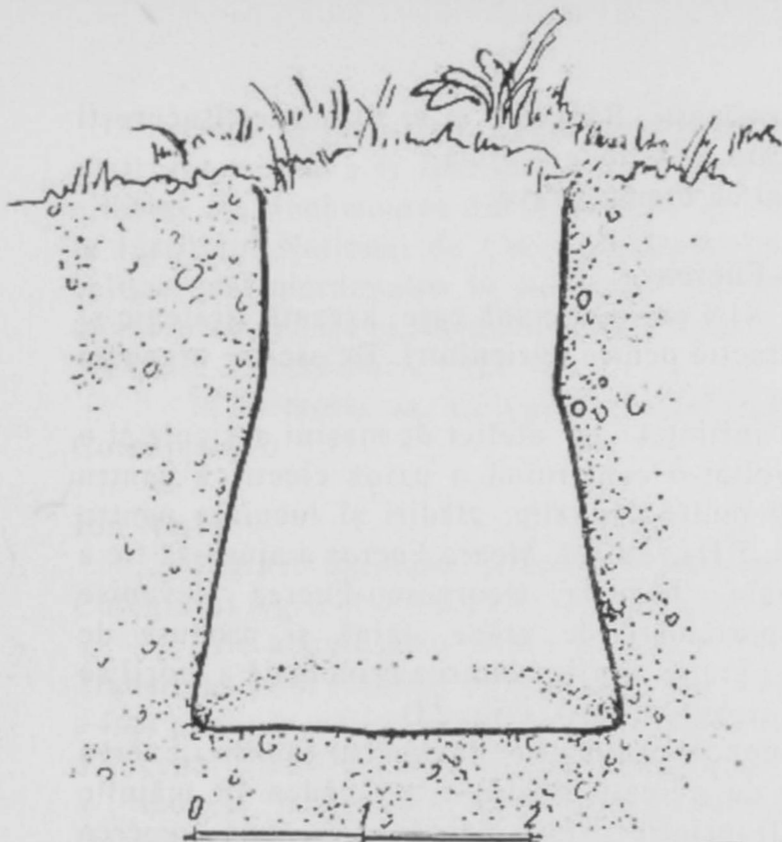
La începutul primului război mondial autorităţile române cer familiei Fuerea să incendieze moara şi depozitul de cereale pentru a nu cădea în mâinile duşmanilor cu promisiunea de a fi printre primii despăgubiţi după trecerea evenimentului beligerant. Moara a ars dar familia nu a mai primit despăgubirea de la stat.

După 1949 cele 5 ha unde se afla moara sunt expropiate de către stat.

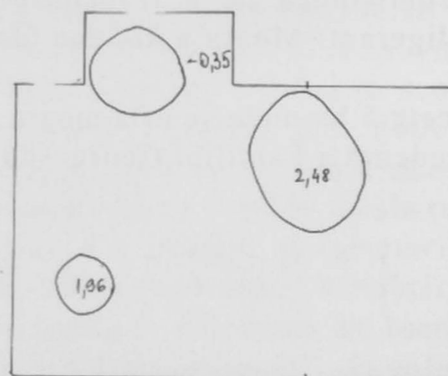
Ultima descedentă a Familiei Georgescu Fuerea este stabilită la Paris.

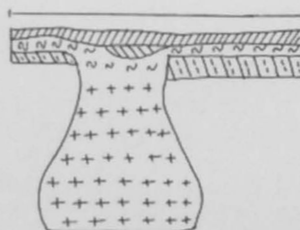
Andreea Panait
muzeograf

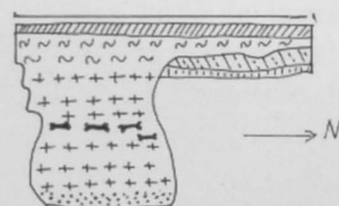

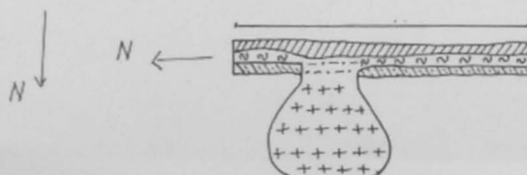

8. Gropi de bucate perioada medievală, găsite în timpul săpăturilor arheologice de la Popina Blagodeasca, com. Vlădeni, jud. Ialomița, fotografie MJIL

9. Groapă de cereale/bucate, sudul Moldovei, sf. sec. XIX-încep. sec. XX

10. "Adam arând" copie frescă de pe peretele nordic, 1547, Biserica Mânăstirii Voroneţ, nr. inv. MNA: 2100

ꙟ Щ Ї И Н Ц А Р Е.

ꙟтръꙁй ꙟ 5. Їȣлїе анȣл 1831. ѡбщѣска адȣнаре лȣѫнд ꙟ бъгаре де сѣмъ жȣрналȣл ꙟкеꙗт ла 16 декемврїе, а анȣлȣй 1830: пентрȣ бълцииле че съ ꙟтинд пѫнъ ꙟ малȣл Дȣнърїй, къ доборѫндȣсе ꙟтрꙗмала че съ лȣѡ дела бѫнарѣ пещелȣй динтрѫнселе, ши ръмѫинд аша ачесте бълцй неатинсе де ѡрй че лȣаре, ши нȣмай ꙟ фолосȣл пропрїетарилѡр дȣпъ глъсȣирѣ правилїй.

Їар дȣпъ ачаста ꙟщїинцииндȣсъ къ лъкȣиторїй сателѡр, ши кълкашїй дȣпе мошїй пе каре сѫнт бълци ши стреинїй въꙁѫнд акȣм къ липсеще дарѣ де ꙟтрꙗмаъ, ши ръȣ тѫлмъчинд глъсȣирѣ правилїй, воеск съ вѫнеꙁе бълциле пропрїетарилѡр пентрȣ а лѡр негȣцъторїе нȣмай кȣ ѡ даре де зечюꙗлъ дин каре ачѣста саȣ ꙟтѫмплат ши съ ꙟтѫмплъ фелюрими де пригониpй ши гѫлчевȣрй ꙟтре арендашй ши лъкȣиторй. Ка съ ꙟчетеꙁе ѡрй че ꙟдоꙗлъ ши съ кȣноаскъ фїешкаре дрептȣриле сале, ѡбщѣска адȣнаре гъсеще кȣ кале ка съ пȣбликȣꙗскъ кътре тоатъ ѡбщѣ къ бълциле ꙟ тот копринсȣл лѡр сѫнт ꙟтиндере де пропрїетате, ꙟтокмай ка ши пъмѫнтȣл мошїилѡр пе каре кад ачесте бълци, ши къ вѫнарѣ пещелȣй динтр ачестѣ есте кѣдере ши дрепт нȣмай ал пропрїетарилѡр лѡр.

Дар фїинд къ правила хотъраще къ ши кълкашїй ачелѡр мошїй пе каре кад бълциле аȣ вое съ вѫнеꙁе кȣ зъчюꙗлъ. Де ачеꙗ съсе дѣ ꙟкȣноштинца ачестора къ асеменѣ вѫнаре пот фаче нȣмай пентрȣ трекȣинца хранїй лѡр кȣ оунадица, ши сачй, їар нȣ кȣ нъводе ши алте оунѣлте де негȣцъторїе, ши ла ачест фелю де вѫнаре аȣ съ дѣ зечюꙗлъ прекȣм даȣ ши дин тоате челелалте продȣктȣрй че фак пе мошїиле стъпѫнилѡр оунде лъкȣеск пентрȣ храна лѡр, ши а вителѡр лѡр.

Геѡргїе Филипеск,

Вел Вист: Баркȣ Щирбей.

Секрет: Секцїй 2-лѣ а департаментȣлȣй финанцїй Манолаке Сергїад.

ДЕСПРЇЕРЕ СȢСАМȢЛȢЙ.

[illegible]

11. Înştiinţarea autorităţilor cu privire la regulile de pescuit şi cantităţile de peşte care sunt permise a fi pescuite Fond: Prefectura Judeţului Ialomiţa, 116/1831 fila 8, SJIAN, Ialomiţa
12. Circulară pentru cultivarea susanului, Fond: Prefectura Judeţului Ialomiţa, dosar nr 27/1832 fila 2, SJIAN, Ialomiţa

13, 14. Paradoxul agriculturii româneşti

FERMA MODEL „PERIEȚI"

PRIMA FERMĂ HORTICOLĂ PRODUCĂTOARE DE SEMINȚE DE LEGUME ȘI FLORI DIN ROMÂNIA

Adresa Postală: FERMA PERIEȚI, COM. PERIEȚI
OFICIUL SLOBOZIA. — JUD. IALOMIȚA

TELEFON PRIN SLOBOZIA ȘI COM. PERIEȚI

Produce: SEMINȚE DE LEGUME — ELITE — SELECȚIUNI — AMELIORARI — SEMINȚE DE FLORI — CEPE DE LALELE.
CRESCATORIE: VACI SIEMENTHAL — PORCI YORK — OI MERINOS

Aureliu Ion Popescu
București
Str. Calomfirescu No. 15
TELEFON 4.24.88

București / Perieți 1 Martie 1946

Adția Fermei Perieți
Perieți ......
Ialomița ....

Veți elibera la cererea Institutului Pasteur de Seruri si Vaccinuri cantitatea de 15 tone mazăre de sămânță Victoria. Intre mine si Institutul Pasteur a intervenit un aranjament de schimb in natură realizabil la recolta nouă.

Cu mulțumiri,
Aureliu Ion Popescu

FS. 3195

12166 — MONITORUL OFICIAL (Partea I A) Nr 273 — 25 Noemvrie 1946

3. Barbu Știrbei, comuna Buftea, 160 ha.
4. Gh. Negroponte, comuna Afumați, 100 ha.
5. Alex Burghele, comuna Radovanu, 60 ha.
6. Ion I. Solacolu, comuna Bălășoveni, 150 ha.
7. Ing. agr. C. C. Zamfirescu, com. Tărtășești, 70 ha.
8. Dinu Stolojian, comuna Herăști, 80 ha.
9. Alex. Nasta, comuna Roșu, 120 ha.
10. Petre Munteanu, comuna Roșu, 37 ha, pentru stațiune onorifică pentru cultura orezului.

Județul Iași

1. C. T. Teodorescu, comuna Prigoreni, 100 ha.
2. Petru Rusovici, comuna Podul-Iloaiei, 100 ha.
3. Maria Gh. Salomeia, comuna Tg.-Frumos, 60 ha în loc de 100 ha, urmând ca 40 ha să treacă la împroprietărire.

Județul Ialomița

1. Ion Cămărășescu, comuna Mar[illegible]soni, 150 ha.
2. Aurelia Pană, comuna Frățilești, 150 ha.
3. Lelia I. Popescu și Ileana Stoianovici, comuna Perieți, 150 ha.
4. C-tin Popovici, comuna Făcăeni, 160 ha.

Județul Mehedinți

1. C. I. Brătianu, com. Gârla-Mare, 100 ha.
2. Aglina Știrbey, comuna Danceu, 60 ha în loc de 100 ha, urmând ca 40 ha să fie date la împroprietărire.
3. Moșt. C. Ioanid, comuna Malovăț, 150 ha.

Județul Muscel

1. Dumitru Alimănișteanu, 100 ha.
2. Domeniul Florica, comuna Ștefănești.

Județul Mureș

1. Ion Motea, comuna Sângiorgiul de Mureș, 70 ha.
2. Mihail Teleky, comuna Gornești, 60 ha.

Județul Neamț

1. Eliza Cr. Solomon, comuna Mărgineni, se lasă 10 ha proprietate, anulându-se ferma model, iar cele 140 ha vor trece la împroprietărirea sătenilor.

Județul Olt

1. Ing. agr. A. Cacione, comuna Momiceni, 100 ha în loc de 150 ha, urmând ca 50 ha să fie date la împroprietărire sătenilor.

2. Ing. Paul Brătășeanu, comuna Poiana, 150 ha, compusă din 11½ ha conac, 44 ha baltă, 46 ha din rezerva de Stat și din suprafața de 48½ ha, cota ideală, întrucât în această suprafață se include vânzarea făcută după data de 23 August 1944.

Județul Prahova

1. Ștefan Dobrescu, comuna Pucheni-Mari, 70 ha.
2. Nicolae Hariton, comuna Săleille, 60 ha în loc de 100 ha, urmând ca 40 ha să se dea la împroprietărire.
3. Stănculeanu Maria, comuna Strejnicu, 50 ha.

Județul Putna

1. Costel Pană, comuna Ivănești, 100 ha.
2. Aurel Pană, comuna Ivănești, 50 ha.
3. Sevastia Leonida, comuna Pufești, 75 ha.

Județul Romanați

1. Ioan Marian, comuna Piatra-Olt, 150 ha.
2. Matei C. Basarab Brancoveanu, comuna Brâncoveni, 150 ha.

Județul Râmnicu-Sărat

1. Elena Bogdan și Mihail Grădișteanu, comuna Pitulați, 100 ha.
2. I. Antonescu, comuna Domnița Ileana, 150 ha.
3. Costel Tătăranu, comuna Măicănești, 58 ha.

Județul Roman

1. Frații Cristoveanu, comuna Onișcani, 100 ha.
2. Moșt. Moșinschy, comuna Trifești, 100 ha.
3. Cristea și Eliza Solomon, comuna Butnărești, 80 ha.
4. Atanase Gheorghiu, comuna Gădinți, 70 ha.

Județul Suceava

1. Daisy Flondor, comuna Zaharești, 60 ha.

Județul Sibiu

1. Dr. Elekes Ovidiu, comuna Suring, 65 ha.

Județul Severin

1. Ion Mocsony Stârcea de Foen, comuna Bulci, 60 ha în loc de 100 ha, rămânând ca 40 ha să treacă la împroprietărire.

Județul Sălaj

1. Maria Pop de Băsești, comuna Someșodorhei, 60 ha în care se cuprinde conacul, curtea și terenurile arabile, ce le are pe teritoriul com. Someșodorhei; dacă acestea nu totalizează 60 ha, se va completa din terenul ce are în comuna Băsești.

Județul Someș

1. Dr. A. Macavei, comuna Năsăud, 100 ha.
2. Dr. Aurel Milea, comuna Dobric, 60 ha în loc de 100 ha, urmând ca 40 ha să fie date la împroprietărire.
3. Prof. Petru Poruțiu, comuna Icland, 60 ha în loc de 100 ha, urmând ca 40 ha să fie date la împroprietărire.

Județul Satu Mare

1. Dr. Al. Damian, comuna Oderem, 103 ha.
2. Al. Racoți Filip, comuna Remetea, 100 ha.

Județul Turda

1. Ioan Rusu, din comuna Luduș, 89 ha.

Județul Teleorman

1. Ing. M. Protopopescu, com. Băjoasa, 150 ha.
2. G-ral Dr. Dona, comuna Meri-Goala, 150 ha.
3. Malaxa, comuna Putinei, 150 ha.

Județul Tecuci

1. Gh. Apostolescu, comuna Colonești, 100 ha.
2. Gh. Gheorghiade, comuna Șerbănești, se amână, urmând ca mai întâi Comisia centrală să coordoneze hotărârile de expropriere date asupra proprietăților situate în județul Covurlui și Tecuci.

Județul Tutova

1. Prof. Gh. Tașcă, comuna Pochidia, 60 ha în loc de 150 ha, urmând ca 90 ha să treacă la împroprietărire.
2. Emil Juvara, comuna Murgeni, 100 ha.
3. Chrissoveloni, comuna Ghidigeni, 150 ha.
4. Frații Ivanciu, comuna Pogana, 100 ha.

Județul Timiș-Torontal

1. Ilie Olaru, comuna Utvin, 100 ha.
2. Stan și Alex. Vidrighin, comuna Berăsăul Mare, 134 ha.
3. Stan Păcuraru, comuna Mănăștur, 70 ha.
4. Andrașin Ioan, comuna Murani, 120 ha.
5. Besu Vornel, comuna Ghilard, 121 ha.
6. Muncelov Milutin, comuna Berăsăul Mic, 150 ha.
7. Col. Al. Golgoțiu, comuna Levrin, 119 ha.

Județul Tulcea

1. Col. Alex. Popa, comuna [illegible], 80 ha.

10 A

15. Livrarea a 15 tone de mazăre Institutului Pasteur din București de către Ferma Perieți, nr. inv. MNA: FS.3094
16. Apare oficial denumirea de Ferma Model din Perieți în Monitorul Oficial, partea IA, nr. 273 din 25.11.1946, nr. inv. MNA: FS.3195

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

MINISTERUL AGRICULTURII

DIRECȚIUNEA VITICULTURII ȘI POMICULTURII

Certificat No. 19/948

Se adeverește că D-l Popescu I. Aureliu născut în ziua de 10 luna Martie anul 1898 în comuna București, județul Ilfov, pe baza examenului depus în zilele de 25 Iulie 1948 la București în fața Comisiunii instituită de către Ministerul Agriculturii a fost calificat că posedă cunoștințele necesare pentru conducerea de pepeniere Floricole - Legumicole în conformitate cu art. 56 al. c. din Decretul Lege modificator al părții a V-a din Legea de organizare a agriculturii, publicat în Mon. Of. No. 179 din 31 Iulie 1941.

MINISTRUL AGRICULTURII,

Sen. Sătean

DIRECTORUL VITICULTURII ȘI POMICULTURII,

I. Constantin

NOTĂ

Acest concurs a fost organizat prin Deciziune Ministerială No. 256152/948 pentru conducătorii de pepeniere pomicole și viticole care n'au la bază o școală de specialitate.

Atelierele Grafice Nr. 1 - 64841

AURELIU ION POPESCU

București, ... 194

Str. Calomfirescu 15

Telefon 4.24.88

Testament

Subsemnatul Aurelian Ion Popescu, în deplinătate completă a facultăților mele mintale las testez toată averea mea mobilă și imobilă ce posed atât în București Calomfirescu 15. cât și la Perieți (terenuri arabile) și urmează viu și mort fiicei Ileana Stoianovici, inginer Agronom cu rugămintea de a duce mai departe opera începută de mine la Perieți.

Subscriu și semnez propriu

Aurelian Ion Popescu

20 Septembrie 1948

17. Certificat de numele Aureliu Popescu pentru conducerea de pepiniere Floricole-Legumicole, nr. inv. MNA: FS.568

18. Testamentul lui A. I. Popescu prin care lasă fiicei sale Ileana Stoianovici, ferma cu condiția de a duce mai departe munca sa, nr. inv. MNA: FS.578

19. Școala de agricultură înființată de Dumitru N. Seceleanu, fotografie din 1929, colecția MNA, fond Seceleanu
20. Școala de motocultură Dumitru N. Seceleanu, 1941, Colecția de Fotografii II 36, SJIAN, Ialomița

Act de Adeziune

Noi plugari semnaţi mai jos locuitori din Comuna Vărăşti Jud. Ialomiţa, declarăm prin presentul că adrăm cu toţi la înfiinţarea "Cetei de plugari Regele Carol II" din Comună.
Cu Următoarele Scopuri:
1) Pentru munca în tovărăşie cu ajutorul maşinilor;
2) Pentru vânzarea produselor noastre.
Durata acestei tovărăşii este nelimitată.-
Conducerea "Cetei" va fii încredinţată unui preşedinte ales dintre noi, pe baza Statutelor definitive ce Urmează a înfiinţa.
Operaţiunea cu care vom începe va fii acea de vânzare Cerealelor. În acest scop, fie-care dintre noi, se va presenta D-lui Preşedinte cu o probă din produsul ce doreşte a vinde, declarând tot deodată şi cantitatea ce o are spre vânzare. Vânzarea se va face pe baza probei dar dacă la predare se va presenta altă marfă, atunci se va trimete înnapoi.-
Prezentul act de adeziune, ţine loc de Statut până la Constituirea definitivă formulă a "Cetei" şi până la redactarea definitivă a Statutelor.
Făcută în Comuna Vărăşti Judeţul Ialomiţa
Astăzi 2 August 1931

Asociaţia Culturală Agricolă
"TINERETUL AGRARIAN DIN ROMÂNIA".
(Ti-Ag-Ro)

STATUT

Capitolul I.

Constituirea, sediul şi durata .-

Art. 1. Se constitue în România o asociaţie culturală agricolă a tinerilor agricultori de toate categoriile şi a prietenilor agriculturii, sub denumirea de "TINERETUL AGRARIAN DIN ROMÂNIA" (Ti-Ag-Ro).-

Art. 2. Durata "Tineretului Agrarian din România" este nelimitată.

Art. 3. Sediul central al asociaţiunei "Tineretul Agrarian din România este în Bucureşti, cu secţiuni în fiecare capitală de judeţ şi cu sub-diviziuni, numite "Cercuri Culturale Agricole", în fiecare comună.-

Capitolul II.

Scopul.

Art. 4. a)Întreprinderea unei vii propagande culturale agricole la sate, pentru ridicarea plugarilor şi progresul agriculturii prin : conferinţe, şezători, filme agricole, înfiinţarea de dispensarii, biblioteci populare agricole, câmpuri de experienţă şi demonstrative, etc.,.

b)-Desvoltarea spiritului de asociaţie agricolă şi de solidaritate în massa cultivatorilor de pământ.

c)-Ridicarea prestigiului de breaslă la nivelul corespunzător importanţei ce ocupă agricultura ca ramură de producţie în România, deşteptând în sufletul plugarilor conştiinţa intereselor profesionale.

d)-Întreţinerea unei legături cât mai intime cu massa agricultorilor, cu asociaţiile şi cooperativele agricole din România.

e)-Organizarea de congrese anuale.

f)-Editarea şi susţinerea unei publicaţii periodice cu caracter agricol-cultural.

./.

21. Actul de adeziune a micilor proprietari de pământ din comuna Vărăşti, judeţul Ialomiţa la înfiinţarea "Cetei de Plugari Regele Carol II", 2 august 1931, Colecţia Ion Nistor
22. Statutul Asociaţiei Tineretului Agrarian din România (Ti-Ag-Ro), Colecţia Ion Nistor

23. Moara Fuerea în prima jumătate a sec. XIX, Slobozia, jud. Ialomița, nr. inv. MNA: 3952

24. Premianții Ministerului Agriculturii „ca buni gospodari aleşi", fotografie, mai 1938, Slobozia, jud. Ialomița, colecția MNA

Bibliografie

1. **** "Acte judiciare din Țara Românească: 1775-1781", Ed. Acad Rep. Socialiste Române, Buc., 1978;
2. Bădescu, Laura-Eveline, dr. "Cutumă şi cenzură în îndreptările legislative ale secolului al XVIII-lea. Cărţile de blestem", teză doctorat;
3. Cărăbiş, Vasile, „Satele de moşneni din Valea Jaleşului – Contribuţii istorice", Ed Scrisul Românesc, Craiova, 1976;
4. Ciauşanu, Gh., F. "Superstiţiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi şi noi", Ed. Saeculum I.O., Buc. 2007;
5. Corbu, Emilia, dr. „Habitatul medieval ialomiţean în lumina primelor atestări documentare (I)", „Ialomiţa III. Studii şi comunicări de istorie, arheologie, etnografie", Slobozia, 2000;
6. http://agoracrestina.ro
7. http://arheologie.ulbsibiu.ro
8. http://dexonline.ro
9. http://ro.wikipedia.org
10. http://www.cultura.postdoc.acad.ro
11. http://www.ocpicluj.ro
12. Matei, Gheorghe, „Ocupaţiile locuitorilor din Câmpia Munteniei în secolele VIII-XI", „Ialomiţa IV", Ed. Star-tipp, Slobozia 2003-2004;
13. Ministerul Agriculturii şi Domeniilor, „Activitatea Şcoalelor de agricultură până la 1924", Buc. 1925;
14. Olteanu, Antoaneta "Reprezentări ale spaţiului în credinţele populare româneşti", Ed. Paideia, 2009;
15. Panait, Andreea, „Documente în scriere chirilică din patrimoniul MNA", „Anuarul Muzeului Literaturii Române", an I , Ed. Alfa, Iaşi, 2008;
16. Pinter Zeno-Karl, dr; Ţiplic Ioan Marian, dr., "Prelegeri de Istorie Medie Universală, evul mediu timpuriu în europa şi orientul apropiat", curs;
17. Pistolea, Vasile, „Unităţi de timp în calendarul popular: Anotimpurile anului", articol;
18. Vlădăreanu, Alexandru , „Judeţul Ialomiţa în perioada neutralităţii (1914-1916)", „Ialomiţa III. Studii şi comunicări de istorie, arheologie, etnografie", Slobozia, 2000.

La acest eveniment au colaborat instituţiile: **Muzeul Judeţean de Istorie, Ialomiţa şi Serviciul Judeţean al Arhivelor Naţionale, Ialomiţa.**

MUZEUL AGRICULTURII SLOBOZIA
920031, Slobozia, b-dul Matei Basarab nr. 10
Tel/Fax: 0243-231991
www.muzeulagriculturii.ro
e-mail: mna_slobozia@yahoo.com
muzeografimna@yahoo.com

PROGRAM DE VIZITARE:
marți – vineri: 9,00 – 17,00
sâmbătă – duminică: 8,00 – 16,00
luni: închis

SPONSORI

SC SOPEMA SRL
SC IMPEX AGROREP SRL